

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

30.9.2026 / 9 / kirkkojakoti.fi

Lokakuun
tapahtumat
liitteessä

Kanttori Riikka Haapamäki:

Olen unelmatyössäni

sivu 6–7

Nuoret
kiinnostuivat
vaaleista

sivu 3

Näyttelijä Satu
Tuuli Karhu pohtii
hengellisyyttä

sivu 12

Kirjailija
Jyri Paretskoi
ja lukemisen into

sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäälikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Toivon ja turvan tekijät

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT osallistuvat Suojaan 2026 -harjoitukseen yhdessä viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli vahvistaa osallistujien yhteistoimintaa ja valmiutta toimia kriisitilanteissa.

AJATUKSET KÄÄNTYVÄT varautumisen kohdalla usein väestönsuojiiin, ruokahuoltoon, sähkönsaantiin ja viranomaisten toimintakykyyn. Tärkeä kysymys on lisäksi se, miten ihmiset jaksavat epävarmuuden, pelon ja poikkeusolojen keskellä.

KIRKON ERITYINEN TEHTÄVÄ on huolehtia henkisesti ja hengellisestä tuesta. Kriiseistä selviytymiseen tarvitaan myös kestävyttä, toivoa ja yhteisöllisyyttä. Ihmiset tarvitsevat kokemuksen siitä, etteivät ole yksin.

SEURAKUNNAT OVAT osa paikallista yhteisöä joka päivä. Samat työntekijät ja vapaaehtoiset, jotka kohtaavat ihmisiä esimerkiksi kasteissa, rippikouluissa, perhekerhoissa, diakoniatyössä ja hautajaisissa, ovat läsnä myös silloin, kun yhteiskunta kohtaa poikkeuksellisen tilanteen. Luottamus ei synny tyhjästä, vaan vuosien yhteisestä elämästä. Seurakunnat ovat tarjonneet apuaan jo sukupolvien ajan.

VIIME VUOSIEN kokemukset koronapandemiasta, Ukrainan sodasta ja erilaisista häiriötilanteista ovat osoittaneet, että kriiseissä korostuu luottamus. Keeneen voi turvautua? Kuka kuuntelee? Kuka auttaa katsomaan tulevaan toivon näkökulmasta? Tässä tarvitaan seurakuntien osaamista.

VARAUTUMINEN EI OLE synkkä tulevaisuuskuva. Päinvastoin se on välittämisen teko. Se kertoo halusta huolehtia siitä, että mahdollisimman moni selviytyy vaikeista tilanteista hyvin. Lopulta kriisien keskellä ovat aina ihmiset. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Näkyvillä, mutta näkymätön

Asunnottomien määrä Suomessa on jatkanut kasvuaan voimakkaasti. YK:n köyhyyden poistamisen päivänä 17.10. järjestettävä Asunnottomien yö nostaa esiin asunnottomuutta, köyhyyttä ja eriarvoisuutta sekä muistuttaa jokaisen oikeudesta ihmisarvoiseen elämään. Tänä vuonna teemapäivä kiinnittää huomion erityisesti miesten asunnottomuuteen Suomessa.

asunnottomienyo.fi

Mitä kuuluu?

Jokaisella on oikeus hyvään mielenterveyteen ja apuun silloin, kun elämässä on vaikeaa. Maailman mielenterveyspäivää vietetään 10.10. MIELI ry:n Kymppi-Kymppi-kampanja kannustaa vahvistamaan mielen hyvinvointia arjen pienillä teoilla ja puhumaan avoimesti mielenterveydestä. Näytä sinäkin vihreää valoa mielenterveydelle.

mieli.fi

Näe ihminen

Ekumeeninen vastuuviikko 18.–25.10. kutsuu näkemään ihmisen. Kirkkojen yhteinen ihmisoikeus- ja vastuullisuuskampanja rohkaisee pysähtymään ihmisarvon äärelle ja vahvistamaan kohtaamista myös aikana, jolloin vastakkainasettelu lisääntyy. Viikon teema ”Näe ihminen” muistuttaa, että jokainen on arvokas ja ansaitsee tulla nähdyksi ja kuulluksi.

ekumenia.fi/vastuuviiikko

YKSI HETKI SUOJASSA

Kuopion ev.lut. seurakunnat osallistuivat Suojaan 2026 -harjoitukseen. Seurakunnat esittelivät Henkisen Huollon toimintaa näyttelypisteellä. Harjoitus kokosi Savilahden Luolaan syyskuun alussa yli 2 000 osallistujaa testaamaan suuren väestömäärän suojaamista, viranomaisten yhteistoimintaa sekä väestönsuojelun käytännön toimintamalleja. Kyseessä oli mittaluokaltaan poikkeuksellinen harjoitus, jonka kaltaista ei ole Suomessa nähty vuosikymmeniin. Kuva: Vicente Serra

LAINATTUA

”Jokaiselle pitää antaa mahdollisuus. Nuorempana jääkiekossa oli tärkeää, kuka teki maalit, mutta iän myötä korostuu se, kuka antaa sen maaliin johtavan syötön.

Laulaja, näyttelijä Sakari Kuosmanen, Savon Sanomat 6.9.2026

”Milloin hyväksyit sen, että algoritmit tuntevat sinut paremmin kuin omat ystäväsi?

Kolumnisti Visa Viljamaa, Sana 13/2026

LYHYESTI

PIISPA JARI JOLKKONEN on myöntänyt rovastin arvonimen Järvi-Kuopion seurakunnan kirkkoherra **Juha Hagmanille** ja hallintojohtaja **Mika Pulkiselle**.

Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli on myöntänyt director musices -arvonimen Kuopion Alavan seurakunnan kanttori, dir. cant. **Ossi Jauhiaiselle** sekä director cantus -arvonimen Kuopion Männistön seurakunnan kanttori **Heikki Monoselle**.

DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN Liiton hallitus on myöntänyt kultaisten Pro diaconia -ansiomitalin johtavalle diakonian viranhaltijalle **Liisa Tiilikaiselle** ja diakonissa **Erja Valkoselle**. He molemmat työskentelevät Siilinjärven seurakunnassa. Ansio-mitalit myönnettiin diakonian viran päivänä 1.9.

2028

Piipia suomentaa Raamattua uusiksi. Osa on jo valmiina ja julkaistu. Koko käännös on valmis vuoteen 2028 mennessä.

Seurakuntavaalien ehdokasmäärät kasvoivat

Marraskuussa käytävät seurakuntavaalit ovat innostaneet seurakuntalaisia asettumaan ehdolle.

Kirkon viestintä teksti

Ehdokkaita on noin 10 700, kun ehdokastiedot on saatu lähes kaikista seurakunnista. Ehdokasasettelu päättyi 15.9.

Vaaleissa valitaan luottamushenkilöt 328 seurakuntaan. Vuoden 2022 vaaleissa ehdokkaita oli 11 800 ja seurakuntia 354. Nyt ehdokasmäärät kasvoivat suhteessa jaossa oleviin paikkoihin.

Seurakuntien kirkkovaltuustoihin pyrkii 7 300 ehdokasta. Seurakuntayhtymien luottamuselimiin eli seurakuntaneuvostoihin ja/tai yhteiseen kirkkovaltuustoon on ehdolla 3 400 henkilöä.

Jaossa olevien paikkojen määrä on 6 300, mikä on noin tuhat vähemmän kuin edellisissä vaaleissa. Osittain tätä selittää seurakuntien määrän vähentyminen.

Päätöksenteko kiinnostaa nuoria

Alle 30-vuotiaiden ehdokkaiden määrä kasvoi huomattavasti. Kirkkovaltuustoihin pyrkii näissä vaaleissa 624 ja seurakuntaneuvostoihin 324 nuorta.

”Kirkollinen päätöksenteko kiinnostaa. Seurakuntien nuorten vaikuttajaryhmissä on tehty hyvää työtä ja saatu nuoret liikkeelle”, seurakun-

tavaalien projektipäällikkö **Annmari Salmela** kiittää.

”Nuoret ehdokkaat saavat toivottavasti myös nuoret äänestäjät liikkeelle.”

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä alle 30-vuotiaita on noin 15 prosenttia kaikista ehdokkaista vaalista riippuen. Joensuun ja Helsingin yhtymissä ollaan 14 prosentin ja Tampereella sekä Espoossa 12 prosentin tuntumassa.

Asenteissa tapahtunut muutosta

Ehdokkaista uusia on kirkkovaltuuston vaalissa 6 701, joka on 67 prosenttia kaikista ehdokkaista. Vastaavasti seurakuntaneuvoston vaaleissa uusia ehdokkaita on 2 335, eli 69 prosenttia.

Eniten ehdokkaita on 60–69-vuotiaiden ikäryhmässä.

”Useissa viimeaikaisissa tutkimuksissa on havaittu muutosta suomalaisten asenteissa uskontoja, kristinuskoa ja luterilaista kirkkoa kohtaan. Kirkon toimintoihin, kuten jumalanpalvelukseen osallistutaan aiempaa enemmän. Myös nuorten on havaittu tekevän omia ratkaisujaan suhteessa kirkon jäsenyyteen kodin uskonollisuudesta riippumatta”, johtaja **Hanna Salomäki** Kirkon tutkimuksesta kertoo.

”Tällainen muutosvaihe voi heijastua myös tapaan, jolla seurakuntien päätöksentekoon halutaan osallistua. Uudet luvut kertovat kiinnostuksesta kirkon toimintaa kohtaan myös tällä saralla.”

Suurissa kaupungeissa kasvua

Suurten kaupunkien seurakuntayhtymissä on saatu pääsääntöisesti iloa kasvaneista ehdokasmääristä. Ehdokkaiden määrä kasvoi kaikissa pääkaupunkiseudun seurakuntayhtymissä. Vantaalla kasvua on jopa 30 prosenttia, Helsingissä seitsemän ja Espoossa neljä prosenttia. Ehdokkaista valtaosa on uusia.

Tampereella ehdokkaiden määrä kasvoi edellisistä vaaleista noin 27 prosenttia. Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymässä ehdokkaita on lähes yhdeksän prosenttia enemmän kuin edellisissä vaaleissa. Oulussa ehdokasmäärä pysyi liki ennallaan.

Vähemmän sopuvaaleja

Sopuvaaleihin päädyttiin selkeästi aiempaa harvemmassa seurakunnassa. Tällä kertaa 30 seurakunnassa on sopuvaalit, kun vuoden 2022 vaaleissa niitä oli 45 seurakunnassa.

”Sopuvaalit on aina seurakunnalle hankala tilanne. Luottamushenkilöiden minimimäärä täyttyy ja ehdokkaat on asetettu siihen järjestykseen, missä heidät valitaan varsinaisiksi tai varajäseniksi. Ennakoäänestys on

kuitenkin järjestettävä, mutta seurakunnan omat jäsenet eivät pääse äänestämään. Siksi on hyvä nähdä, että niiden määrä väheni näissä vaaleissa”, Annmari Salmela toteaa.

Vaalikone avautuu 7.10. ●

Kuopiossa ja Siilinjärvellä ehdokasmäärät ennallaan

Kuopion evlut. seurakunnissa ehdokaslistoja ja ehdokkaita on saman verran kuin viime vaaleissa. Sopuvaaleja ei ole tulossa yhteenkään seurakuntaan.

Seurakuntaneuvostoihin on 136 ehdokasta ja yhteiseen kirkkovaltuustoon 115 ehdokasta, kun vuonna 2022 heitä oli seurakuntaneuvostoihin 130 ja yhteiseen kirkkovaltuustoon 128. Ehdokaslistoja on yhteiseen kirkkovaltuustoon yhteensä 10, vuonna 2022 listoja oli 13.

Lähes kaikki ehdokkaat ovat ehdolla sekä seurakuntaneuvostoon että yhteiseen kirkkovaltuustoon.

Siilinjärvellä vaaleissa valitaan kirkkovaltuusto. Nykyisistä kirkkovaltuuston 27 jäsenestä 15 on

asettunut uudestaan ehdolle. Tulevaan kirkkovaltuustoon valitaan 25 jäsentä.

Edellisten vaalien tapaan ehdokkaita on kahdelta valitsijayhdistykseltä: Kotikirkolta 31 ja Yhteistyön ryhmältä 20 eli yhteensä 51 ehdokasta. Ehdokasmäärässä on edellisiin vaaleihin verrattuna hienoisia nousua – vuoden 2022 seurakuntavaaleissa oli 49 ehdokasta.

Kokonaisuudessaan tiedot ovat vielä alustavia. Vaalilautakunnat hyväksyvät lopullisesti ehdokaslistat lokakuun alussa, siihen asti ehdokaslistat ja tiedot ovat vahvistamattomia. Ehdokaslistat nimitettiin julkistaan viimeistään 7.10. ●

Resepti kadonneen keskittymiskyvyn palauttamiseen on Jyri Paretskoin mukaan äärettömän yksinkertainen: keskittyminen paranee lukemalla.

Kirjailija tahtoo tartuttaa nuoriin lukemisen riemun

Kirjailija Jyri Paretskoi kampanjoi ahkerasti kirjaan tarttumisen puolesta, koska ei keksi lukutaitoa tärkeämpää kykyä.

Sinimaaria Kangas teksti
Pirjo Vïdgreen kuva

Jyri Paretskoi on yksi viidestä kirjailijasta, joilta on tilattu novelli rippikoululaisille suunnattuun lukupakettiin. Ikäryhmä on iisalmelaiskirjailijalle tuttu: hän on toiminut yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden opettajana ja kirjoittanut romaaneja teineille.

”Törmäsin opettajana usein siihen, etteivät nuoret löytäneet mielestään sopivaa luettavaa.”

Enää Paretskoi ei luotsaa teinejä luokassa vaan keskittyy pelkästään kirjoittamiseen. Hän toivoo teostensa palvelevan ponnahduslautana kirjojen maailmaan.

”Saan usein nuorilta viestejä, että kirjani ovat ensimmäisiä kirjoja, joista he ovat oikeasti tykänneet. Niinpä kirjoissani on yleensä huumoriin verhottuna isoja ja vakavia aiheita.”

Lukutaitopuhetta härpäke-aikaan

Jyri Paretskoi on kampanjoinut ahkerasti lukutaidon puolesta.

”Ei tule heti mieleen mitään sen tärkeämpää taitoa. Ilman sujuvaa lukutaitoa emme pysty toimimaan täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä. Tuntuukin turhautavalta, ettei sen merkitystä oteta tosissaan.”

”Kun eduskunnan kyselytunnilla juteltiin nuorten syrjäytymises-

tä, yhdessäkään puheenvuorossa ei tuotu esiin, että heikko lukutaito vaikuttaa voimakkaasti ja suoraan nuorten syrjäytymiseen.”

Härpäkkeiden aikakaudella on Paretskoin mukaan tärkeää pitää lasten ja nuorten kirjallisuutta enemmän esillä.

”Myös vertaistuki ja idolien esimerkki voivat toimia. Nuoret seuraavat äärettömän paljon sosiaalista mediaa ja sen vaikuttajia. Toivoisinkin, että lukutaitopuhetta ja kirjallisuuden harrastamista tuotaisiin somessa esille enemmän.”

Keskittymiskyky kohenee

Kynnys tarttua kirjaan saattaa kasvaa melkoiseksi. Paretskoi suosittelee alkuun lyhkäisiä, itseä kiinnostavia teoksia. Jos taas lukutaito on heikoilla kantimilla, tarjolla on runsain määrin selkomukautettuja kirjoja.

Resepti kadonneen keskittymiskyvyn palauttamiseen on Paretskoin mukaan yksinkertainen: keskittymiskyky paranee lukemalla.

”Tämä on tutkittu juttu. Jo kuusi minuuttia lukemista rauhoittaa elimistöä huomattavasti. Verenpaine, sydämen syke ja stressihormonien pitoisuus laskevat.”

Jos pystyy paneutumaan lukemiseen tunnin verran häiriintymättä, ei ole mitään hätää. Jos sen ku- luessa tulee levoton olo, tekee mieli lähteä liikkeelle tai on pakko vilkais-

ta puhelinta, kannattaa pohtia, millä tolalla oma keskittymiskyky on.

Nuortenkirjat ovat ikkuna

”Kirjallisuus opettaa ymmärtämään maailmaa ja muita ihmisiä ja sitä kautta itseä ja omaa ajattelua. Maailmankuva avartuu lukiessa erilaisista ihmisistä, aikakausista, paikoista ja tapahtumista”, Jyri Paretskoi sanoo.

Lasten ja nuorten kirjallisuus on Paretskoin mielestä Suomessa tällä hetkellä todella laadukasta ja kattaa hyvin ajankohtaisiakin aiheita.

”Monelle vanhemmalle saattaa olla yllätys, mitä kaikkea nuoret käyvät läpi ja millaista heidän elämänsä todella on. Kurkistus nuortenkirjoihin avaa nuorten maailmaa.”

Oivallus kannustaa ajattelemaan itse

Rippikoululaisten lukupakettiin Paretskoi on kirjoittanut novellin nimeltä *Oivallus*. Se kertoo pienestä mutta vaikutusvaltaisesta gurusta, jonka oppeja päähenkilö päättää seurata sumeilematta. Kirjailija toivoo, että tarina herättäisi nuoria pohtimaan, mihin he uskovat ja luottavat ja ketä kuuntelevat.

”Esimerkiksi sosiaalisen median vaikuttajia seurataan, ihannoidaan ja jäljitellään tuossa iässä valtavasti ja ryhmäpaine on aikamoista.”

Paretskoi nostaa novellissa esiin suuria kysymyksiä.

”Halusin tekstilläni tuoda pohdintaan taustatukea ja rohkaista nuoria avaamaan muillekin ajattelutapaansa ja tapaansa suhtautua maailmaan.”

Ajattelu sanojen varassa

Jyri Paretskoi harmittelee sitä, että monet nuoret sanovat lukevansa mieluiten englanniksi. Suhde luet-

tuun ei voi koskaan olla täysin samanlainen vieraalla kielellä kuin omalla äidinkielellä.

”Me kaikki ajattelemme kielen eli oman sisäisen puheen kautta. Käsitteistö, jonka avulla ymmärrämme maailmaa, on sanojen varassa. Eräässä teoksessakin sanotaan, että alussa oli sana. Puemme ajatuksen kielelliseen muotoon, jolloin se selkiytyy myös ajattelijalle itselleen.”

Paretskoin mukaan sivistys, kulttuuri, taide, tiede ja kasvatus muodostavat yhteiskunnan tukipilarin ja kulmakiven.

”Jos emme enää arvosta sivistystä emmekä anna arvoa koulutukselle, olemme kansakuntana matkalla alamäkeen. Toivoisin nykyaikaan samaa henkeä kuin suomen kielen isien aikaan.” ●

 Lue pidempi juttu verkossa kirkkojakoti.fi

LUKUILOA NUORILLE

Kirkon Sydämen sivistystä 750 vuotta -juhlavuosi ja Lukukeskus julkaisevat 2.10.2026 Tunne teksti -materiaalipaketin rippikouluikäisille. Hanketta on tukenut Suomen Kulttuurirahasto.

Paketissa on viisi suomalaiskirjailijoiden novellia sekä yhteisöllisen lukemisen ohjeet, lukupiirikysymyksiä ja pohdintatehtäviä. Aineistoa voi käyttää nuorten kanssa niin rippikoulussa kuin muuallakin.

lukukeskus.fi ja evl.fi/750

Paremman elämän puolesta

Kuopion Valkonauha ry viettää tänä vuonna 120-vuotisjuhlaa. Yhdistyksen toimintaa avaa puheenjohtaja Kaija Kähkönen.

Heli Haring teksti
iStock kuva

Mikä on Kuopion Valkonauha ry?

”Se on yksi valtakunnallisen Suomen Valkonauhaliiton jäsenyhdistyksistä. Yhdistyksen toiminta alkoi vuonna 1906. Suomen Valkonauhaliitto on kristilliseen arvopohjaan perustava naisjärjestö, joka tekee ennaltaehkäisevää ja korjaavaa päihde- ja mielenterveystyötä koko väestön keskuudessa.

Järjestön tunnusmerkki on valkoinen nauharuusu. Valkoinen väri korostaa työn monipuolisuutta, sillä valkoiseen sisältyvät kaikki spektrin värit.”

Mitä toimintaa Kuopion Valkonauhalla on ollut?

”Alkuaikoina perustettiin muun muassa kaupunkiin työhön saapu-

ville naisille ja tytöille työnvälitys-toimisto luotettavien palveluspaikkojen välittämiseksi. Yhdistyksen käynnistämä Rajalan turvakoti toimi vuosina 1906–1914 vaikeuksiin joutuneiden naisten ja tyttöjen auttamiseksi. Myös kaupungin ensimmäinen naispoliisi palkattiin Kuopion Valkonauhan varoilla vuonna 1911.

Uudempaa toimintaa on esimerkiksi vuonna 2017 eri yhteistyökumppaneiden kanssa aloitettu kokemusasiantuntijakoulutus. Yhdistys järjestää myös muun muassa erilaisia seminaareja ja pyörittää päihteistä toipuvien naisten ryhmää sekä mielen hyvinvointia vahvistavaa SELMA-ryhmää.”

Minkälaista palautetta toiminnasta on saatu?

”Vertaistukiryhmät on koettu todella tärkeäksi kohtaamispaikaksi päihteettömässä elämässä. Päih-

teistä toipuvien naisten ryhmä koostuu joka viikko. Se ja SELMA-ryhmä ovat avoimia kaikille.”

Onko yhdistys tehnyt yhteistyötä kirkon kanssa?

”Kuopio Valkonauha on toiminut alusta asti läheisesti yhteistyössä seurakuntien ja kirkon kanssa. Yhdistyksen luottamustehtävissä on toiminut useita kirkollisen koulutuksen saaneita henkilöitä kuten diakoneja, nuorisotyönohjaajia ja lastenohjaajia.

Valkonauhan jäsen voi olla, vaikka ei kuuluisi mihinkään kirkkoon tai seurakuntaan. Tärkeää on, että jäsenet hyväksyvät sääntömme, joissa korostuu lähimmäisenrakkaus ja yhteiskunnalliseen vastuuseen ohjaaminen.” ●

LYHYESTI

Ruokaa ei riitä kaikille tarvitseville

Ruoka-avun asiakasmäärät kasvovat kuudetta vuotta peräkkäin, mutta jaettavan ruoan määrä väheni. Ruoka-aputoimijat kertovat tilanteista, joissa ruokaa ei riitä kaikille avun tarvisijoille.

Ruoka-apuun turvautuvien määrä kasvaa Suomessa edelleen. Ruoka-apu.fi-palvelun tuoreeseen tilannekatsaukseen vastanneista 330 ruoka-aputoimijasta 71 prosenttia kertoi asiakasmääränsä kasvaneen vuonna 2025. Kasvun taustalla näkyvät vastausten mukaan sosiaaliturvan leikkaukset, vaikea työllisyystilanne ja elinkustannusten nousu. Avun tarve on kasvanut erityisesti lapsiperheiden, maahan muuttaneiden ja kansainvälisten opiskelijoiden joukossa.

Samaan aikaan ruoka-avun käytössä olevat resurssit ovat niukentuneet. Hävikki- ja ylijäämäruoan saatavuus heikkeni: 59 prosenttia vastaajista kertoi jaettavan ruoan määrän vähenyneen. Kaupoista saatavan hävikkiruoan määrä on vähentynyt useiden vuosien ajan, ja vastaajat kertoivat yhä useammin tilanteista, joissa ruokaa ei riitä kaikille tarvitseville. Ruoka-aputoimijat pyrkivät paikkaamaan puutetta esimerkiksi ostamalla ruokaa lahjoitusvaroin tai hyödyntämällä koulujen ja muiden suurkeittiöiden ylijäämäruokaa.

Ruoka-avun laajuus Suomessa on merkittävä. Vuoden 2025 aikana järjestettiin noin 40 000 ruoka-aputapahtumaa. Saata-villa olevien tietojen perusteella ruoka-avussa syntyi vuoden aikana 2–3 miljoonaa asiakas-kohtaamista, ja ruoka-apuun turvautuu arviolta 200 000 henkilöä vuodessa.

Konkretiaa ihmisarvo-puheen rinnalle

Arkkipiispa **Tapio Luoma** vaatii vaalivuoden lähestyessä poliittisilta päättäjiltä huomiota siihen, miten ihmisarvopuhe toteutuu käytännössä.

”Meidän tulee voida odottaa, että ihmisarvoinen elämä myös toteutuu kaikille.”

Julkinen keskustelu suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuudesta vilkastuu, kun valmistuminen ensi kevään eduskuntavaaleihin käynnistyy. Yhteiskuntamme tulevaisuutta muokkaavia päätöksiä linjataan nyt.

”Vaalivuoden lähestyessä on syytä kiinnittää huomiota siihen, mitä ja miten yhteiskunnan tulevaisuudesta ja yhteisestä vastuustamme puhutaan. Ihmisarvopuheessa on pyrittävä tarkkuuteen ja konkreettisuuteen”, arkkipiispa toteaa puheenvuorossaan. ●

KAMALA LUONTO

Kanttori unelmatyössään

Kanttori Riikka Haapamäen työpäivään mahtuu niin ideointia, kokouksia kuin kuorolauluakin.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva

Kanttori istuu tiiviisti kirkossa urkujen äärellä säestämässä jumalanpalveluksia ja muita kirkonmenoja. Tämä mielikuva lienee monille se ensimmäinen, mikä kanttorintyöstä syntyy. Ja kyllä, se pitää paikkansa – mutta vain osittain.

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnan kanttori **Riikka Haapamäki** otti toimittajan ja kuvaajan mukaan seuraamaan yhtä syyskuista työpäiväänsä. Kyseisenä päivänä hän ei istahdanut urkujen taakse kertaakaan.

Työn alla ensi kevät

Haapamäen työpäivä alkaa tänään puolilta päivin Postitalo-työryhmän kokouksella yhdessä Tuomio-kirkkoseurakunnan pappien, diakonien, lapsi- ja nuorisotyönohjaajien sekä emäntien kanssa. Tarkoituksena on suunnitella ensi kevään toimintoja, tapahtumia ja niiden aikatauluja.

”Erlaiset kokoukset vievät yllättävän ison siivun työajasta”, Haapamäki kertoo viilettäessään Postitalon käytäviä kohti neuvotteluhuonetta.

Pönötystä tämä kokous ei ainakaan ole, sillä hilpeät naurunpyrähdykset siivittävät keskustelua. Haapamäki nauttii samalla myös pikaisen lounaan.

”Ei nimittäin tiedä, milloin ilmaantuu seuraava sopiva hetki syömiseen.”

Kokousta seuratessa käy ilmi, että tapahtumien suunnittelu on aikamoista palapeliä ja vaatii paljon kalenterien yhteensovittamista. Haapamäki välittää myös seurakuntalaisilta tulleita tapahtumatoiveita muulle työryhmälle.

Palaveri päättyy sen verran hyvissä ajoin, että Haapamäki ehtii ennen seuraavaan paikkaan siirtymistään käydä etsimässä nuotteja illan kuoroharjoituksia varten.

Kuopiolaiset porukalla laulamaan

Päivän toinen kokous Haapamäellä on Kuntolaaksoissa. Kyseessä on Laulava kunta -hankkeen pohjustaminen yhdessä muun muassa Kuopion kaupungin edustajien ja eri musiikkitoimijoiden kesken.

”On kiva päästä aina välillä tekemään yhteistyötä myös seurakunnan ulkopuolisten musiikkialan am-

mattilaisten kanssa. Se on ehdottomasti yksi oman työni hienoista puolista.”

Laulava kunta -hanke on vasta hake-
muksen luonnosteluvaiheessa ja palave-
rissa olisi tarkoitus raamitella, millä tavalla
hanketta lähdettäisiin toteuttamaan käy-
tännössä ja mitä perusteluja hakemuk-
seen laitetaan.

”Hankkeella halutaan rohkaista ihmisiä
laulamaan enemmän ja matalammalla
kynnyksellä. Tavoitteena on luoda lau-
lun kautta yhteisöllisyyttä ja edistää hy-
vinvointia. Kanttorina minun tehtäväni on
esittää ideoita siitä, miten seurakunnat
voisivat olla tässä mukana”, Haapamäki
selvittää.

Ei mene kauankaan, kun kokousporu-
kan kesken alkaa ajatuksia syntyä ja ide-
at lähtevät lentoon. Kaksi tuntia vierähtää
nopeasti ja kello uhkaa pyörähtää virka-
ajan tuolle puolen. Haapamäen päivä ei
silti ole vielä paketissa, sillä kanttorit nou-
dattavat työajatonta sopimusta. Auton
pyörät käännetään takaisin kohti Posti-
talon seurakuntakeskusta.

Kuoroharjoitukset antavat virtaa

Ennen illan Tuomiokirkon Kamarikuoron
harjoituksia Haapamäki printtailee aiem-
min valitsemiaan nuotteja kuorolaisille. Al-
kamassa ovat syksyn toiset harjoitukset.

”Vuoden alusta alkaen meillä on ollut
myös lastenhoitoa tarjolla Kamarikuoron
harjoitusten ajaksi. Se on tuonut uusia
perheellisiä laulajia mukaan.”

Kuorolaisia alkaa saapua paikalle jo
hyvissä ajoin.

”Tämä on ihan kuin kotiinsa tulisi! Kau-
den ensimmäisiin harjoituksiin en päässyt,
joten nyt tuntuu ihanalta olla taas täällä”,
eräs kuorolainen huikkaa Haapamäelle.

Kamarikuoro konsertoi pyhäinpäivänä
ja harjoitukset tähtäävät siihen.

”Virsikirja täyttää 40 vuotta ja juhla-
vuosi on valittu konsertin teemaksi. Nyt
siis treenaamme pääsääntöisesti virsi-

sovituksia ja ensi keväänä esitettävää Mat-
teus-passiota.”

Ennen kuin kuorolaiset pääsevät varsi-
naiseen asiaan, on tehtävä alkulämmitte-
lyt niin kropalle kuin äänellekin. Vasta sit-
ten lähdetään kokeilemaan, miten Suoje-
luskeli-virsi tänään soljuu.

Harjoitukset päättyvät iltakahdeksalta,
mutta menee vielä hetki ennen kuin Haa-
pamäki pääsee lähtemään kotiin.

”

*Minulla on vapaat
kätet toteuttaa
monenlaisia ideoita.*

”Vaikka olisin istunut kokouksissa koko
päivän, on illan kuoroharjoitusten jälkeen it-
selläkin virkistynyt olo”, Haapamäki kertoo.

Mutkan kautta kanttoriksi

Haapamäki on toiminut Tuomiokirkkoseu-
rakunnan kanttorina syksystä 2017 alkaen.
Sinne hän siirtyi Rovaniemen seurakun-
nasta.

Kirkkomusiikin alalle hänen ei alun pe-
rin ollut tarkoitus lainkaan päätyä.

”Kävin Kaustisen musiikkilukiota ja elä-
mä oli silloin niin täynnä musiikkia, että
halusin varsinaiseksi ammatikseni jotain
aivan muuta. Hakeuduin opiskelemaan
käsityöalaa.”

Pian Haapamäki kuitenkin huomasi,
että musiikki vei väkisinikin mennessään.
Käsityöala vaihtui lauluopintoihin Kokko-
lassa.

”Päädyn vähän vahingossa säestämään
yhden jumalanpalveluksen Toholammin

seurakunnassa. Siellä minua kannustettiin
hankkimaan kanttorin ammattipätevyys.
Emmin aluksi, mutta innostuin asiasta,
kun sain suorittaa tutkinnon oppisopi-
muskoulutuksena.”

Myöhemmin Haapamäki opiskeli myös
Kuopion Sibelius-Akatemiassa kirkkomu-
siikkia.

”Olin jossain vaiheessa pitkään musiikki-
alan freelancerina Keski-Pohjanmaalla,
mutta työmäärä kasvoi niin suureksi, että
päätin hakea kanttorin paikkaa Rovanie-
meltä. Tulin valituksi ja olin Rovaniemellä
vuoden verran, ennen kuin yllätykseni
sain viran täältä Kuopiosta.”

”Jouduin heti alkajaisiksi niin sanotus-
ti syvään päätyyn, sillä reilun kuukauden
virassa oltuani Tuomiokirkkoon oli tulossa
Kamarikuoron 40-vuotisjuhlakonsertti,
jonka solisteina olivat **Johanna ja Ville
Rusanen**. No, siitäkin selvitettiin.”

Luovuus saa näkyä

Tuomiokirkkoseurakunnassa Haapamäki
kertoo viihtyvänsä erittäin hyvin.

”Olen nyt unelmatyössäni. Tämä on
ehdottomasti loppusijoituspaikkani”, hän
nauraa.

”Pidän siitä, että saan tehdä omannä-
köistäni työtä ja minulla on vapaat kätet
toteuttaa monenlaisia ideoita. Erityisen
ihanaa on, että pääsen työskentelemään
paljon kuorojen kanssa. Kuorotoiminta on
minulle tämän työn suola. Olen laulanut
Suomen kanttorikuorossa kohta 20 vuot-
ta ja saan siitä itse niin paljon, että toi-
von voivani jakaa sitä samaa hyvää omille
kuorolaisilleni.”

Viimeisimmäksi Haapamäki innostui,
kun yksi seurakuntalainen esitti toiveen
psalmilaulukurssista.

”Sellainen on nyt sitten käynnistymäs-
sä jo lokakuussa.” ●

Ystävyyys kantaa yli rajojen

Kallaveden seurakuntalaiset tekivät ikimuistaisen matkan Tarttoon.

Matti Pentikäinen ja Urmas Oras

Suutelevien opiskelijoiden suihkulähde Raatihuoneentorilla on kaupungin symboli ja suosittu kohtaamispaikka.

Marita Jaatinen teksti ja kuvat

Matkan kohteena oli Tarton suomalainen seurakunta, joka on Kallaveden ja Tervon seurakuntien pitkäaikainen ystävyysseurakunta. Ystävyyys olikin matkan kantava teema.

Keskiaikainen Facebook

Matkalaisten joukossa oli 83-vuotias **Olli Vuorinen**, jolle vierailu oli jo 38. matka Tarttoon. Vuorinen oli mukana rakentamassa seurakuntien välisiä yhteyksiä 1980-luvun lopulla, kun kirkollinen elämä Virossa vapautui. Ystävyysseurakunta-

suhde virallistettiin vuonna 1991. Vuosikymmenten aikana siitä on kasvanut vahva side ihmisten välille.

Yli tuhatvuotias Tartto tarjosi matkalaisille katsauksen niin historiaan kuin nykypäivään. Kierroksella tutustuttiin vanhaan kaupunkiin, jonka arkkitehtuuri teki erityisesti nuoriin vaikutuksen. Nähtävänä olivat myös juutalainen hautausmaa, Rauhanmäen hautausmaa sekä entisen katolisen kirkon rauniot. Kirkon seinissä nähtävät keskiaikaisten ihmisten kasvot ovat kuin oman aikansa Facebook, muistutus halusta jättää jälki tuleville sukupolville.

Pastori **Urmias Oras** esitteli kaupungin ajankohtaisia kohteita. Kierroksen aikana nähtiin muun muassa Tarton vankila, jossa Oras oli pitänyt Taizé-rukoushetkiä ja laulutilaisuuksia. Myös Käenpesän lastenkoti ja vakavasti vammaisten lasten Maria-koulu olivat osa kierrosta.

Ystävyyden arvo

Matkan sydän oli kuitenkin Inkerin talossa, jossa tavattiin ystävyysseurakuntalaisia, nautittiin yhteinen päivällinen ja osallistuttiin jumalanpalvelukseen. Tunnelmaa loivat nuorisokuoron ja Karttulan kuoron esitykset sekä illallisella kuultu

runo. Nuorten mielestä matkan parasta antia olivat hyvä seura, uudet kokemukset sekä mahdollisuus tavata uusia ihmisiä.

Erityisen koskettava hetki koettiin, kun **Marja-Leena Niinivaara-Koskell**, Olli Vuorinen ja Urmias Oras vierailivat 88-vuotiaan **Hilda Krustykin** luona. Marja-Leena halusi tavata pitkäaikaisen ystävänsä ajoilta, jolloin toimi Tervon kirkkoherrana. Hildan heikentyneen terveydentilan vuoksi tapaaminen oli erityisen merkityksellinen ja muistutti ystävyyden arvosta.

Matkalaiset toivat mukanaan myös tervehdyksiä ystävyysseurakunnalle. Kirk-

koherra **Matti Pentikäinen** luovutti rahalahjan, jonka Kallaveden seurakunnan lentopalloryhmä oli kerännyt. Myös seurakuntalaisille ja lapsille vietiin tuliaisia. Ystävyyys näkyy Tartossa arjen keskellä. Inkerinsuomalaisessa seurakunnassa muistetaan jokaisessa messussa esirukouksin Kallaveden ja Tervon seurakuntia. Se kertoo yhteydestä, joka on säilynyt vahvana yli kolmen vuosikymmenen ajan ja kantaa yli maiden rajojen sekä sukupolvien. ●

Kuvasarja verkossa
kirkkojakoti.fi

KOLUMNIN
Marianne Heikkilä

Riisuttu

OLEN SAATTANUT rajan taakse läheisen, joka vaivutettiin aivoinfarktiin jälkeen koomaan. Toisen läheisen, joka massiivisen infarktiin jälkeen jäi "vihannekseksi" ja sidottiin yöksi estämään ravintoletkun repimistä. Olen saattanut ihmisiä, jotka ovat lähteneet oman käden kautta, ja nyt olen omaisena tilanteessa, jossa läheiseni iho ja silmät kellastuvat saven lakattua toimimasta. Kaikkien katseissa on ollut pelkoa, lohduttomuutta ja avuttomuutta elämän edessä.

KUOLEMAN LÄHEISYYDESSÄ luovumme kaikesta, jonka varaan olemme elämämme rakentaneet: terveydestä, toimintakyvystä, omaisuudesta, tulevaisuuden suunnitelmista, arjen pienistä asioista, tittleistä ja autonon-

miasta. Lopulta jopa mahdollisuudesta hallita omaa ruumistamme.

PARANTUMATON SAIRAUS saa läheisen kokemaan, että elämä riisuu kerros kerrokselta kaiken ylimääräisen. Lopullisen "kuolemantuomion" selvitä katoaa ensin tulevaisuus, sitten tekeminen ja viimeiseksi itsenäisyys. Mielessä risteilevät kysymykset: Mitä voin enää tehdä, ja kuka olen? Kuinka kauan tämä kestää? Tuleeko kivulias loppu? Saanko tarvitsemani palliatiivisen hoivan, kun ainoa omaiseni asuu kaukana?

KUN LÄHEINEN KUIHTUU ja väsy vierellä, omaiselta vaaditaan ymmärrystä, lempeyttä ja lohdutusta. Kuoleva kysyy: Olenko ollut tarpeeksi?

Olenko rakastanut riittävästi ja oikein? Mitä minusta jää jälkeen? Ihminen tietää kuolevansa ja toivoo samalla mahdotonta: Miksi rukoukset eivät auta? Kuuleeko Jumala?

KUOLEMAN EDESSÄ olemme riisutuja ajasta, paikasta ja kontrollista. Kuolema antaa meille tahtomattamme rajan, jonka yli emme voi enää neuvotella, suorittaa tai hallita elämäämme. Viimeiseksi jää kysymys: uskallanko antaa itseni kannateltavaksi, kun en enää itse pysty kantaamaan tätä maallista elämääni?

KUOLEVAN LÄHELLÄ turvaan Jeesajan: "Älä pelkää. Minä olen lunastanut sinut. Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun." ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Adele Viena Olivia Uuras
Eeli Oskari Luostarinen
Hilma Elina Alexandra
Montonen
Kalevi Antero Ralli
Luka Lassi Oliver Leivo
Vanessa Ava Elina Nikkanen

Alava

Amanda Aava Olivia Sihvola
Anton Mikael Knuutinen
Eero Alex Albert Sallinen
Joel Alvar Tolvanen
Rasmus Juhani Räsänen
Reino Onni Aukusti Koistinen
Seela Sylvia Aurora Huttunen
Senja Aira Helena Rautiainen
Sofie Marja Matilda Rissanen-Pou-
tiainen
Viola Helmi Elina Vartiainen

Järvi-Kuopio

Aava Aino-Ilona Hersio,
Riistavesi
Juho Iivari Kontkanen, Kaavi
Lassi Oskari Laukkanen,
Riistavesi
Lyytia Armi Elina Myöhänen, Riis-
tavesi
Jaakko Veikko Olavi Karppi, Riis-
tavesi
Milja Iris Adelia Käppi, Nilsiiä
Eeli Olavi Eskelinen, Nilsiiä
Sulo Eemeli Karvonen,

Riistavesi
Nelma Lyydia Vanamo
Räsänen, Kaavi

Kallavesi

Aamos Onni Mikael Kauppinen
Aatos Toivo Johannes Mäkikallio
Aukusti Henrik Väänänen
Ellen Lotta Lyydia Rantala
Elodia Maria Ermontytär Inkeroi-
nen
Elviira Amanda Miettinen
Emma Hilda Anniina Kinnunen
Iiris Eevi Helena Huttunen
Jimi Henrik Lahtinen
Leona Elea Vaakanainen
Linnea Airi Elea Purola
Linus Juhani Mustonen
Luukas Vilho Ossian Kotilainen
Matteus Antti Einari Leinonen
Metti Elina Koljonen
Mika Eetu Alvar Väinölä
Onni Topias Viljami Tiilikainen
Otso Lennart Mikael Koskinen
Rafael August Finta
Samu Okko Taneli Suhonen
Sebastian Antero Urjo
Sulo Einari Tapani Häkkinen
Tyyne Elina Miettinen
Veini Johannes Niskanen
Vilho Tapani Antero Vartiainen
Viljo Valtteri Hyvärinen

Männistö

Alva Isla Evelia Breu

Ellen Minea Nykänen
Elvira Mette Johanna Moilanen
Harri Viljami Hirvonen
Ista Talvikki Pölhö
Noel Vilho Olavi Suomalainen
Oliver Liam Balint

Puijo

Amelia Hanna Ellen Rytkönen
Antti Eemil Olavi Kolehmainen
Loak Lionel Onyekwelu
Meea Adelia Tossavainen
Niklas Pekka Lennart Tuusjärvi
Roosa Elsa Aurora Moilanen
Saana Sofia Karppinen
Selma Maila Maria Pautola
Sofi Lilja Amalia Hanski

Siilinjärvi

Ninni Hellin Maria Hoffren
Oskar Viljo Ensio Moisio
Liam Linus Rokkila
Elias Olavi Ahonen
Justiina Eliina Hellin Raatikainen
Aada Sofia Herranen
Sara Adessa Elisabeth Andersin
Pyrä Elias Aivanen
Kaisla Lilja Kaarina Pirskanen
Lydia Viola Penttinen
Emiel Aarni Ilmari Karanta
Alina Aili Inkeri Ruotsalainen
Leevi Santeri Kortelainen
Vihtori Nikolas Tahkola
Paula Jennica Kuustonen

Siilinjärvi

Aino Katri Tikkanen ja
Antti Sakari Ylönen
Minni Moona Maria Muhonen
ja Rasmus Kusti Hermannin
Haataja
Jarmo Heikki Hautsalo ja Elise
Mirjami Räsänen

Männistö

Aarne Olavi Miettinen 98
Asta Matilda Zacheus 90
Matti Olavi Väänänen 88
Mika Petteri Viljakainen 58
Alpo Ensio Tapaninen 88
Eino Kalevi Saukkonen 91
Matti Juhani Ruuskanen 86
Jaakko Mikael Runni 85
Alpo Kalevi Rissanen 72
Auvo Sakari Pietarinen 79
Arja Leena Pasanen 80
Viljo Eelis Nikulainen 82
Matti Kalervo Madetoja 85

Puijo

Onni Vilho Gröndahl 98
Mika Tapani Vartiainen 51
Niilo Ensio Tarkkonen 97
Eila Tuulikki Markkanen 78
Matti Kalevi Launonen 89
Henna-Riitta Maria Kotonen 42
Kauko Juhani Kajava 97
Olli Antti Itkonen 65

Siilinjärvi

Kurtti Esa Arola 93
Ulla Katri Miettinen 96
Väinö Ilmari Turunen 93
Armi Astrid Jauhiainen 82
Arttu Ilmari Jauhiainen 87
Jouko Olavi Henrikki Martikainen 79
Mika Tapio Kauppinen 60
Aira Kyllikki Vainikainen 87
Aune Marjatta Tanskanen 81
Leena Annikki Savolainen 79
Oili Orvokki Argillander 87
Siiri Elvi Korhonen 96
Anja Esteri Kukkola 93
Maija Annikki Väisänen 91
Hannu Tapio Vartiainen 62
Matti Johannes Törrönen 81
Anja Hillevi Väänänen 92
Matti Aukusti Sääskilahti 91

Tuuli pudottelee puista
keltaisia lehtiä.
Herra, mitähän aikansa
elänyttä voisin panna pois.
Annan tuulen viedä
mielestäni nurjat ajatukset.
Mitähän hyvää haluat
lisätä elämääni, Herra.
Anna tuulen viedä
joutava ja sateen tuoda
siunaus elämääni
ja vähenevän valon
muistuttaa Sinun
armostasi.

SANALLISTA

Mikkelinpäivä

”Herran enkeli on asettunut vartioon.
Hän suojaa niitä, jotka palvelevat Herraa,
ja pelastaa heidät”
Ps. 34:8

Taivaan vartio

MIKKELINPÄIVÄNÄ kirkko nostaa katseensa enkeleihin. Nykyään enkeleistä puhutaan monella tavalla, mutta kristillisessä uskossa ne eivät niinkään ole salaperäisiä voimia tai onnentuojia. Ne ovat Jumalan palvelijoita, jotka ohjaavat katseemme häneen.

MIKKELINPÄIVÄN PSALMIN sanat muistuttavat, että elämässä on paljon sellaista, mitä emme näe. Elämme näkyvän maailman keskellä, mutta samalla Jumalan näkymätönkin todellisuus ympäröi meitä. Siinä ovat läsnä myös enkelit, jotka palvelevat Jumalaa ja jotka on lähetetty niiden avuksi, jotka turvaavat häneen.

SILTI ENKELIT eivät ole kristillisen uskon keskus. Mikkelinpäivän syvin sanoma löytyy Kristuksesta. Hän ei tullut enkeliksi, vaan ihmiseksi. Jumala rakasti maa-ilmaa niin paljon, että antoi Poikansa meidän pelastukseksemme. Siksi enkelitkin palvelevat ennen kaikkea Kristuksen tuomaa pelastusta.

ARKKIENTELI MIKAELIN mukaan nimetty mikkelinpäivä muistuttaa siitä, ettemme ole yksin. Kun kokoonnumme jumalanpalvelukseen, liitymme samaan ylistykseen, jota enkelit ja kaikki perille päässeet kristityt kantavat Jumalan eteen taivaassa. Se, minkä nyt voimme vain aavistaa, tulee kerran näkyväksi.

SIIHEN ASTI saamme kulkea luottavaisesti eteenpäin. Jumalan huolenpito kantaa meitä silloinkin, kun emme sitä aina huomaa. Herran enkeli on asettunut vartioon puolestamme. ●

Taneli Ala-Opas
kappalainen, Tuomiokirkkoseurakunta

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjärvi@kodinunna.fi

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

SURUN KOHDATESSA:

KOIVUMAEN KARTANO
Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953
Kuopion Hautausseurasta Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautausseurastoniiranen.fi
www.hautausseurastoniiranen.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset ja kiven enstisöinnit

KUOPION MUUTTO & KULJETUS

- Muutot
- Kuljetukset
- Kuolinpesien tyhjennykset
- Muuttolaatikoiden vuokraus

Puh. 040 127 1748
info@kuopionmuuttojakuljetus.fi
www.kuopionmuuttojakuljetus.fi

Reippain Askelin syvälle syksyyn

Saat Askel-lehden neljäksi kuukaudeksi kolmen kuukauden hinnalla.

4 kk tilaus nyt vain 28€

Tilaus jatkuu ensimmäisen jakson jälkeen jatkuvana tilauksena hintaan 28 €/3 kk.

Skannaa ja tilaa tai ole yhteydessä asiakaspalveluumme!

asiakaspalvelu@kotimaa.fi 040 546 32 45

Normaali mpm. Tarjous koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Paperilaskulisa 5 € + alv 10 %. Ulkomaisiin tilauksiin lisätään postikulut. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti.

Mainosmyynti Sanna Kiiveri-Haverinen
050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi
Seuraava julkaisupäivä 28.10., varaukset 12.10. mennessä.

hilla group

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset, edunvalvontavaltuutukset ja testamentit sekä erilaisten lomakkeiden täyttö. Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.
Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

Asiat solmussa?

Puhu, se auttaa.

KIRKON KESKUSTELUAPU

SIILINJÄRVI

Remontti vaikuttaa kirkonmäen arkeen

Siilinjärven seurakuntatalon vanhemman osan peruskorjaus on käynnissä.

Merja Tapio kuva

Remontti vaikuttaa tilojen käyttöön ja liikkumiseen kirkonmäellä, seurakunnan toiminta jatkuu muissa tiloissa.

Seurakuntatalon korjaushanke koskee talon vuonna 1989 valmistunutta osaa, johon kuuluu lasten ja nuorten tiloja sekä toimistohuoneita ja seurakuntatoimisto. Käytöikensä päässä olevat rakenteet, käyttövesiputkisto, vesikatto ja järjestelmät uusitaan. Tilojen esteettömyyttä, viihtyisyyttä ja käytettävyyttä parannetaan sekä monipuolistetaan pinta- ja tilaratkaisujen uusimisella ja parantamalla ilmanvaihtoa.

Liikkuminen remontin ehdoilla

Remontin aikana seurakuntatalon pihalla ja koko kirkonmäen alueella liikkuu isoja koneita ja autoja. Tarpeetonta oleskelua pihalla tulee välttää ja alueella liikkua täytyy noudattaa suurta varovaisuutta. Suljetuille alueille on pääsy ehdottomasti kielletty.

Seurakunnan toiminta on siirtynyt remontin

jaloista seurakuntatalon aiemmin remontoituun osaan, kirkon ja Vuorelan seurakuntakeskuksen tiloihin sekä joiltain osin väistötiloihin. Ajankohtaiset tiedot kustakin tapahtumasta tai toiminnasta löytyvät verkkosivuilta siilinjärvenseurakunta.fi sekä tapahtumailmoituksesta Uutis-Jousessa ja Kirkko ja koti -lehden tapahtumaliitteessä.

Saleja vuokrataan viikonloppuisin

Seurakuntatalon tilat eivät ole remontin aikana arkipäivisin vuokrattavissa vuoden 2027 helmikuun loppuun asti. Viikonloppuisin ei tehdä remonttia, joten viikonloppuisin salit ovat vuokrattavissa esimerkiksi perhejuhliin ja muistotilaisuuksiin. Tilavuokra-asiat hoituvat seurakuntatoimistossa.

Seurakuntatoimisto palvelee normaalisti seurakuntatalon kirkonpuoleisessa diakoniapäädystä. Seurakuntatoimistossa voi asioida keskiviikkoisin klo 9–11 ja 12–14. Puhelinpalvelu 017 288 4600 ma–to klo 9–11 sekä ma ja ke myös klo 12–14. ●

Vieraskielisten kaupunkilaisten uskonnollisuutta tutkittu

Tutkimus osoittaa, että kristillisiä kirkkoja arvostetaan laajasti.

Kirkon viestintä teksti
iStock kuva

Suomessa asuvat vieraskieliset eivät muodosta uskonnollisesti yhtenäistä ryhmää, vaan erot kieliryhmien välillä ovat suuria. Samalla tutkimus osoittaa, että kristillisiä kirkkoja arvostetaan laajasti riippumatta vastaajien omasta uskonnollisesta taustasta, vaikka vain harva harkitsisi liittyvänsä kirkon jäseneksi. Espoon, Helsingin, Tampereen ja Vantaan seurakuntayhtymien, Kirkkohallituksen sekä Kirkon tutkimuksen toteuttamaan kyselyyn vastasi yli 3 200 vieraskielistä Suomessa asuvaa henkilöä. Nyt julkaistussa tutkimusraportissa tarkasteltiin kuutta suurta kieliryhmää ja niiden välisiä eroja.

Uskonnollisuus vaihtelee suuresti

Tutkimuksen mukaan vieraskieliset ovat uskonnollisesti ja kulttuurisesti hyvin moninainen joukko. Suhde uskontoon vaihtelee merkittävästi sekä eri kieliryhmien välillä että niiden sisällä. Lisäksi lähes puolet vastaajista ei kuulunut mihinkään uskonnolliseen yhteisöön tai perinteeseen. ”Keskeinen havainto on, että vieraskieliset eivät muodosta uskonnollisesti yhtenäistä ryhmää. Erot kieliryhmien välillä ovat paikoin huomattavia, mutta samalla tutkimus osoittaa, että uskonto ei ole monille vastaajille keskeinen identiteettiä määrittävä tekijä. Tulokset haastavat yksinkertaisia käsityksiä maahanmuuton ja uskonnollisuuden suhteesta”, kertoo tutkija **Kimmo Ketola** Kirkkohallituksesta.

Kirkkoa arvostetaan

Noin puolet vastaajista kertoi arvostavansa kristillisten kirkkojen tekemää työtä. Sen sijaan vain noin joka kymmenes oli osallistunut evankelis-luterilaisen

seurakunnan toimintaan ja vain neljä prosenttia ilmoitti olevansa valmis liittymään kirkon jäseneksi. Kyselyn mukaan kiinnostusta seurakuntien toimintaa kohtaan on kuitenkin enemmän kuin nykyiset osallistumisluvut kertovat. Lähes kolmasosa vastaajista ilmaisi kiinnostusta kristinuskoon ja noin viidennes olisi valmis osallistumaan evankelis-luterilaisen seurakunnan toimintaan. ”Yksi tärkeimmistä havainnoista on, että kirkkoon kuuluminen ja kirkon arvostaminen eivät ole sama asia. Vaikka vain harva vastaaja harkitsi jäsenyyttä, kirkon työtä arvostettiin laajasti ja kiinnostusta seurakuntien toimintaan löytyi enemmän kuin osallistumisluvuista voisi päätellä”, Helsingin seurakuntayhtymän kehittämistyön johtava asiantuntija **Eeva Salonen** näkee. Kyselyn mukaan seurakuntien toimintaan osallistumisen taustalla ovat usein sosiaaliset syyt. Osallistumista motivoivat oman uskon harjoittamisen lisäksi ystävät ja halu kuulua yhteisöön. Yhteisöön kutumisessa korostui vertaisten rooli. Mahdollisuus tutustua suomalaisiin nousi yhdeksi merkittävimmistä osallistumista vahvistavista tekijöistä. ●

Kuopion Tila-Auto Oy
Joulutorimatka Saksaan
Ke-Su 09.-13.12.2026 (5 pv)
Hampuri ja Lyypekki
Hinta alk. **555€ /hlö**
www.tila-auto.com | 044-768 1818

Kauneimmat kivituotteet Savon sydäimestä

HAUTAKIVET - LISÄKAIVERUKSET - HAUTAKIVITYÖT

Hautakivet Kivilähteen laajasta valikoimasta sekä yksilöllinen hautakivien suunnittelupalvelu.

Palveleva ja paikallinen **www.kivilahde.fi**

- Oman maakunnan kivilajit Kiuruvedeltä ja Varpaisjärveltä -

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta (aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 28.10.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion evlut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9–16, ma, pe 9–14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

— HAUTAUSTOIMISTO —

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

- Kuljetukset
- Pitopalvelu
- Arkut
- Perunkirjoitukset
- Uurnat
- Hautakivet
- Kukut

HAUTAUSPALVELU alk. 690,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

• PESULA •

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Satu Tuuli Karhulle on ollut helppo puhua omasta hengellisyydestään, jonka teemoja hän käsitteli myös omassa opinnäytetyössään Teatteri-korkeakoulussa.

Taide tarvitsee uskoa ja uskallusta

Näyttelijä Satu Tuuli Karhu kertoo oman hengellisyytensä perustuvan pyrkimykseen antaa anteeksi ja kohdella toisia vertaisenaan.

Maaria Haikola teksti
Raimo Sivonen kuva

Musiikki, kulttuuri ja hengellisyys ovat kulkeneet näyttelijä **Satu Tuuli Karhulla** käsi kädessä lapsuudesta asti. Hän oppi jo varhain pyhäkoulussa virren *Siunaa koko maailmaa*, joka tuntui lapsen näkökulmasta yhdistävän maailman ja kaikki sen ihmiset.

Pyhäkoulusta hänen tiensä vei seurakunnan varhaisnuorten leireille, ja rippikoulun jälkeen oli helpoa jatkaa mukaan isostoimintaan. Vuosien varrella Karhu esiintyi usein juhlapyhinä kirkossa eri kokoonpanoissa.

Seurakunnan nuorisotyön ja Kajaanin kaupunginteatterin yhteinen *Taivasalla*-näytelmäprojekti antoi lopulta myös kipinän näyttelijän ammattiin. Rohkaisun teatteriprojektiin hän sai Kajaanin seurakunnan nuorisiohjaaja **Heimo Have-
riselta**.

”Sellainen yhteistyö ja kannustus voivat parhaimmillaan muuttaa nuoren elämän suunnan”, Karhu kuvailee.

Vahvasti ihmisoikeuksien puolella

Hengellisyys ja uskonto ovat seuraneet Karhua myös hänen työuralaan. Ammattinäyttelijänä hän pääsi pohtimaan uskoa synkemmistä vallankäytön näkökulmista elokuvarooleissaan *Marian paratiisissa* (2019) sekä *Edenissä* (2020).

Elokuvassa *Marian Paratiisi* hänen roolihahmonsa Salome laski lahkosaarnaajan vaikutuksen alla koko elämän uskonsa varaan, ja rippikoululeirille sijoittuvassa *Edenissä* Karhun näyttelemä pappi päätyi epävarmuksiensa vuoksi käyttämään valtaansa väärin.

”

Jokaisella on oikeus tulla rakastetuksi sellaisena kuin on.

Hengellisyyden valjastaminen itsekkäiden tavoitteiden ja vallanhimon polttoaineeksi voi olla hyvinkin tuhoisaa, Karhu toteaa. Hänen mukaansa pelottavinta uskon väärinkäytössä onkin muiden elämää rajoittava ehdottomuus.

”Silloin on kyse ihmisoikeuksista, joiden puolella olen erittäin vahvasti. Jokaisella on oikeus tulla rakastetuksi ja hyväksytyksi sellaisena kuin on.”

Tarve ymmärtää maailmaa

Taiteessa ja kulttuurissa on ollut tavallista tarttua uskoon liittyviin aiheisiin, ja niistä kertovat myös lukuisat musiikkikappaleet ja näytelmät.

Karhu pohtii taiteilijoiden yrittäneen eri aikoina löytää vastauksia olemassaoloon sekä elämän tarkoitukseen ja kuolemanjälkeiseen aikaan.

Uskossa on hänen mukaansa kyse pitkälti samoista kysymyksistä: tarpeesta ymmärtää maailmaa ja omaa paikkaansa siellä.

”Taide tarvitsee myös samantilaista uskallusta ja uskoa johonkin, mikä ei ole niin näkyvää”, hän kuvailee.

Ohjenuorana lähimmäisenrakkaus

Satu Tuuli Karhu kertoo, että hänelle on ollut aina luontevaa laittaa kädet riistiin avun toivossa tai kiittolisuuden hetkellä.

Hän pitää elämänsä mottona jatkuvaa muutosta, ja samalla tavalla muutoksessa on ollut hänen suhteensa hengellisyyteen. Se on jo pitkään ollut etsivää ja asioita laajasti pohtivaa.

”Uskon, että on olemassa meitä suurempia asioita, ja se tuo hirveän paljon lohtua. Mutta suhteeseeni kirkkoon liittyy myös ristiriitaisia ajatuksia, ja jo rippikoulussa kyseenalaistin joitakin opetuksia, kuten sen, keille avioliitto kuuluu.”

Karhun mukaan kirkko tekee parhainta työtä edistäessään toisista välittämistä sekä empatiaa, ja uskonnon ydinajatus lähimmäisenrakkaudesta onkin Karhun elämässä tärkeä ohjenuora seurattavaksi.

Sille on erityisesti paikkansa nyt, kun ääriajattelut erottavat ihmisiä

ja maailmassa tapahtuu paljon pelottavia asioita.

”Minusta tärkeintä ylitse kaiken on rakkaus. Ja uskoo ihminen mihiin tahansa, niin hänellä on nimenomaan oikeus uskoa.”

Juuret muovaavat identiteettiä

Näyttelijä Satu Tuuli Karhu, 31, vietti lapsuutensa ja nuoruutensa Kajaanissa, jota hän kuvailee yhä kodiksi, vaikka elämä ja työt ovatkin pääkaupunkiseudulla.

Oma kotipaikka ja juuret voivat Karhun mukaan olla suuressa roolissa viitoittamassa polkua ja muovaamassa ihmisten identiteettiä. Hänen sukuhistoriansa ulottuu Kainuussa jopa 1600-luvulle asti.

”

Minusta tärkeintä ylitse kaiken on rakkaus.

”Kainuulaisuus määrittää varmasti eniten sitä, millainen olen”, hän kertoo.

Hän on erityisen iloinen kotiseutunsa luonnosta ja metsämaisemasta, jonka äärellä rauhoittuminen luo tunteen pysyvyydestä. ●